

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-12-05
Besvaras senast
2023-01-24

Till statsrådet Lotta Edholm (L)

2022/23:95 Bemannade skolbibliotek

Under en längre tid har vi kunnat följa hur ungas läsande minskat och hur barns läsförmåga blivit allt sämre. Detta är djupt oroväckande. Läsningen är en grund för lärande och bildning, den stimulerar fantasin och ger möjlighet till nya perspektiv och världar. Att kunna tillgodogöra sig texter är en grundpelare för deltagande i samhället och samhällsdebatten. Läsningens betydelse för vår demokrati och för vår framtid kan därför inte överskattas.

Miljöpartiet har under åren i regering drivit på hårt för att stärka barns läsning. Vi införde en läsa-skriva-räkna-garanti för att säkra att inget barn går igenom lågstadiet utan att skolan vidtagit åtgärder om problem med läsningen finns. Vi har genomfört ett stort paket för läsfrämjande med tidiga läsinsatser för små barn och deras föräldrar samt böcker till förskolan. Vi har inrättat ett läsråd och stärkt folkbiblioteken runt om i landet. Läsdelegationens förslag är nu nästan helt genomförda. Lärare, bibliotekarier, föreningar och föräldrar har ansträngt sig för att vända trenden att unga läser allt mindre. Men fortsatt behövs ett politiskt fokus på det läsfrämjande arbetet. Mer behöver göras för att vända lästrenden. Här är en reform för bemannade skolbibliotek ett av de viktigaste nästa stegen.

Tillgången till bemannade skolbibliotek är i dag djupt ojämlik. Enbart 46 procent av landets skol- och gymnasieelever har tillgång till ett bemannat skolbibliotek, enligt statistik från Kungliga biblioteket. Miljöpartiet var pådrivande för att en utredning om bemannade skolbibliotek tillsattes och såg också till att medel finns i 2022 år budget för att arbetet med reformen skulle kunna påbörjas. Dock har utredningen nu legat på Utbildningsdepartementet för beredning i över ett år utan att beslut tagits.

Det är positivt att den nya regeringen fortsatt har ambitionen att stärka läsningen i skolan. Det är också positivt att skolbibliotek nämns i Tidöavtalet. Dock står det ingenstans att skolbiblioteken ska vara bemannade. I budgeten för 2023 finns det heller inga satsningar på bemannade skolbibliotek. Detta är oroande. Vi vet att skolbiblioteken behöver vara bemannade för att kunna uppfylla sitt syfte både med att vägleda och att inspirera eleverna till läsning och för att kunna stärka skolans läsfrämjande arbete, men också för det så viktiga arbetet med MIK (medie- och informationskunnighet). Förslaget om en kulturkanon blir ett slag i luften utan resurser och reformer som stärker likvärdig tillgång till litteratur och läsande i grunden.

Moderaterna uppgav i valrörelsen att man hade önskat en proposition om skolbiblioteken från den tidigare S-regeringen och att man var öppna för en lagstiftning. De frågor som väckts om hur en lagstiftning om bemannade skolbibliotek skulle påverka små skolor och skolor i glesbygd har hanterats i utredningen med förslag på undantagsskrivningar, så det är inte något hinder. Många röster inom biblioteks- och skolvärlden pekar på att reformen om bemannade skolbibliotek är ett av de viktigaste konkreta stegen som nu behöver tas för att främja barn och ungas läsning.

För att stärka barns och ungas läsning krävs ett nära samarbete mellan Utbildnings- och Kulturdepartementet. Kulturminister Parisa Liljestrand har i en intervju med TT uppgett att ungas läsning är en prioriterad fråga. Hon presenterar dock inga nya förslag som stärker läsningen utan hänvisar dels till det läsfrämjande arbete som dragits igång av tidigare S-MP-regering, dels till det arbete som sker i Utbildningsdepartementet. Frågan om bemannade skolbibliotek hänvisar hon till skolministern.

Därför riktar jag följande frågor till statsrådet Lotta Edholm:

1. Är statsrådet beredd att gå vidare med förslaget om lagstiftning om bemannade skolbibliotek, enligt Skolbiblioteksutredningen?
2. Hur ämnar statsrådet, utöver detta, fortsatt stärka det läs- och litteraturfrämjande arbetet i skolan?

.....

Amanda Lind (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch